

Οι μαθητές των Δημοτικών σχολείων της 3ης ΠΕ Χαλκιδικής ανακαλύπτουν και μελετούν την τοπική τους ιστορία μέσα από τη διερεύνηση ιστορικών πηγών του τόπου τους

δήμος
αριστοτέλη
χαλκιδικής

**ΔΡ.ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
3^{ΗΣ} ΠΕ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**

Είναι ένα αδειοδοτημένο ετήσιο διεπιστημονικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας κ Θρησκευμάτων με την έγκριση του ΙΕΠ

ΧΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΟ ΑΠΟ ΣΟΦΙΑ ΛΑΠΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Γ' ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ & ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 15100 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Σ. Λαπατά
Ε. Αγγέλου
Τηλέφωνο : 210 344 2425
FAX : 210 344 3354

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:

Αθήνα, 27-9-2017

Αρ. Πρωτοκόλλου : Φ.14/160973/Δ1

ΠΡΟΣ: Σχολικό Σύμβουλο της 3ης Περιφέρειας
Χαλκιδικής, Αρ. Απόστολο Παρασκευά E-mail:
aparakse@sch.gr, E-mail:
3ekpress@dipti.chal.sch.gr

ΚΟΙΝ: Ι.Ε.Π.
Αν. Τσόχα 36
11 521 Αθήνα

**ΘΕΜΑ : «Έγκριση εκπαιδευτικού προγράμματος»
Σχετικό έγγραφο : 154003/18-9-2017**

Σε απάντηση του από 13/7/2017 εγγράφου σας, σχετικά με αίτημα υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο: «Οι μαθητές των Δημοτικών σχολείων της 3ης ΠΕ Χαλκιδικής ανακαλύπτουν και μελετούν την τοπική τους ιστορία μέσα από τη διερεύνηση ιστορικών πηγών του τόπου τους», σας γνωρίζουμε ότι, σύμφωνα με τη με αρ. 36/14-09-2017 Πράξη του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π., το εν λόγω αίτημα γίνεται **αποδεκτό** ως προς την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος για τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της 3ης Περιφέρειας του νομού Χαλκιδικής, για το σχολικό έτος 2017-18, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1. την εθελοντική συμμετοχή των σχολείων,
2. τη σύμφωνη γνώμη του Συλλόγου Διδασκόντων,
3. οι σχετικές δραστηριότητες να υλοποιηθούν στο πλαίσιο επιμέρους γνωστικών αντικείμενων, σε ενότητες που προσφέρονται για αλόγους προεκτάσεις προκειμένου να υποστηρίξουν τη διεύρυνση και τον εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών και να μην παρεμποδίσουν την εκπαιδευτική διαδικασία,
4. η παρουσίαση των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού προγράμματος να γίνει σύμφωνα με τους κωδones δεοντολογίας για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων μαθητών.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Εσωτερική Διανομή:
1.Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Π.Ε. Τμήμα Γ'

Ποιοι σχεδίασαν και ποιοι υποστήριξαν το πρόγραμμα.....

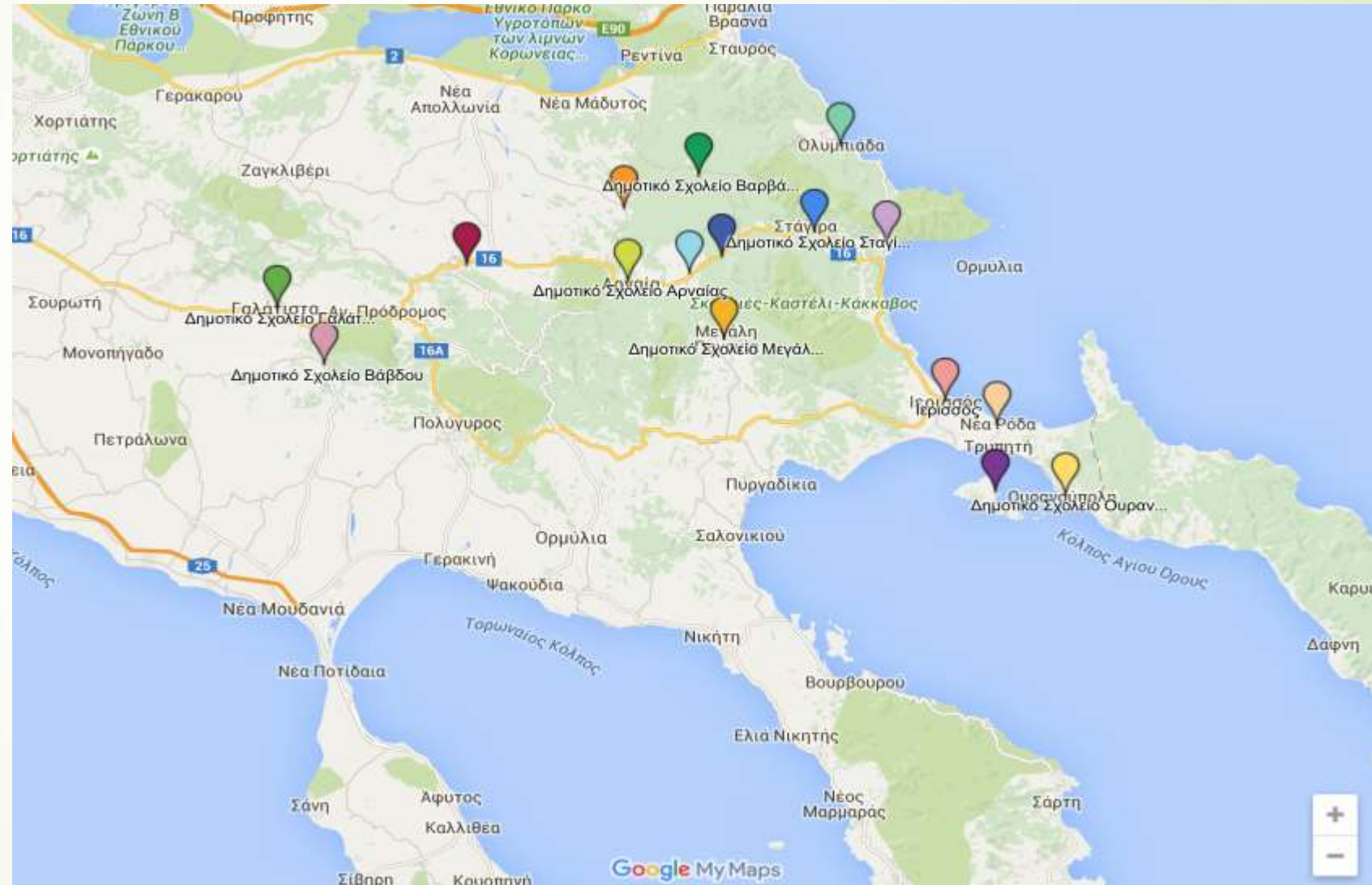

- ▶ Ο Σχολικός Σύμβουλος της 3^{ης} ΠΕ Χαλκιδικής
- ▶ Η Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής
- ▶ Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ (Εργαστήριο Ψηφιακής Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εργαλείων Μάθησης)
- ▶ Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους
- ▶ Το Κέντρο Ψηφιακής Γεωγραφικής Εκπαίδευσης
- ▶ Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αρναίας (ΚΠΕ Αρναίας)
- ▶ Το Μουσείο Σχολικής ζωής και Εκπαίδευσης
- ▶ Η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής
- ▶ Τμήμα Κινηματογράφου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Δρ. Γουλή Δημήτριο, ΕΔΙΠ)

Με την υποστήριξη του Δήμου Αριστοτέλη, του Αριστοτέλειου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Αριστοτέλη και της Ιεράς Μητρόπολης Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου.

Συμμετέχουν 12 σχολεία της 3ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Χαλκιδικής.....

1. ΔΣ Βαρβάρας
2. ΔΣ Στανού
3. ΔΣ Παλαιοχωρίου
4. ΔΣ Ζερβοχωρίων
5. ΔΣ 1ο ΔΣ Ιερισού
6. ΔΣ Νέων Ρόδων
7. ΔΣ 2ο Ιερισού
8. ΔΣ Αρναίας
9. ΔΣ Γαλάτιστας
10. ΔΣ Σταγείρων-Στρατωνίκης
11. ΔΣ Μεγάλης Παναγιάς
12. ΔΣ Ουρανούπολης

Ανθρώπινο δυναμικό-(προετοιμασία-διεξαγωγή) του προγράμματος

Το ανθρώπινο δυναμικό που θα εμπλακεί στη διαδικασία των εκπαιδευτικών δράσεων θα αποτελείται από εξειδικευμένα άτομα, που θα μπορούν να ανταποκριθούν, τόσο στην προετοιμασία, όσο και στη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών δράσεων αλλά και της ψηφιοποίησης του παραγόμενου υλικού.

1. Αρχαιολόγοι, μουσειοπαιδαγωγοί, ειδικοί ερευνητές για την διερεύνηση ιστορικού-αρχαιολογικού υλικού, συντηρητές, φωτογράφοι
2. Εκπαιδευτικοί των Δημοτικών σχολείων της 3ης ΠΕ Χαλκιδικής
3. Εκπαιδευτικοί ειδικοί στις ΤΠΕ
4. Φοιτητές και φοιτήτριες του ΠΤΔΕ-ΑΠΘ που θα αναλάβουν την κατασκευή των ατομικών και ομαδικών γενεολογικών χαρτών των κατοίκων.

Χρονοδιάγραμμα ενεργειών

Χρόνος	ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
Σεπτέμβριος 2017	Σχεδιασμός και περιγραφή εκπαιδευτικού προγράμματος Υποβολή μέσω της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας κ Β/θμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας στο Υπουργείο Παιδείας Έρευνας κ Θρησκευμάτων και το ΙΕΠ
Οκτώβριος Δεκέμβριος 2017	έως Επιμόρφωση εκπαιδευτικών από ειδικούς Δομημένες συνεντεύξεις με κατοίκους Κατασκευή χαρτών της μετακίνησης των μελών των οικογενειών
Ιανουάριος 2018 Απρίλιος 2018	έως Εργασία των εκπαιδευτικών με τους μαθητές τους στο ιστορικό υλικό Σύνδεση του υλικού αυτού με τους χάρτες όπου είναι εφικτό
Μάιος 2018	Οργάνωση των παραδοτέων, υλοποίηση ανοικτής εκδήλωσης-παρουσίασης του προγράμματος και οργάνωση της φωτογραφικής περιοδικής έκθεσης
Ιούνιος 2018	Παροχή βεβαιώσεων, υλοποίηση εκδηλώσεων διάχυσης, αξιολόγηση προγράμματος, αποτίμηση προγράμματος και αποστολή εκθέσεων στο Υπουργείο Παιδείας Έρευνας κ Θρησκευμάτων και το ΙΕΠ

Σκοπός του προγράμματος...

3 ΠΥΛΩΝΕΣ

1. Η ανάδειξη της τοπικής ιστορίας μέσα από την ανακάλυψη, μελέτη και παρουσίαση του αρχαιολογικού υλικού των σχολείων καθώς και ιστορικών πηγών του τόπου των χωριών της Βορειοανατολικής Χαλκιδικής
2. Η δημιουργία ατομικών και ομαδικών ψηφιακών γενεολογικών χαρτών με την προέλευση των κατοίκων του μέσα από την υλοποίηση συνεντεύξεων που θα υλοποιήσουν οι ίδιοι οι μαθητές και την βοήθεια φοιτητών του Εργαστηρίου Ψηφιακής Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εργαλείων Μάθησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης-ΑΠΘ
3. Η δημιουργία μια φωτογραφικής έκθεσης με τη βοήθεια του Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά του κάθε χωριού η οποία θα παρουσιαστεί στη Χαλκιδική και στο Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης στην Αθήνα

Α ΠΥΛΩΝΑΣ-ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ κ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ

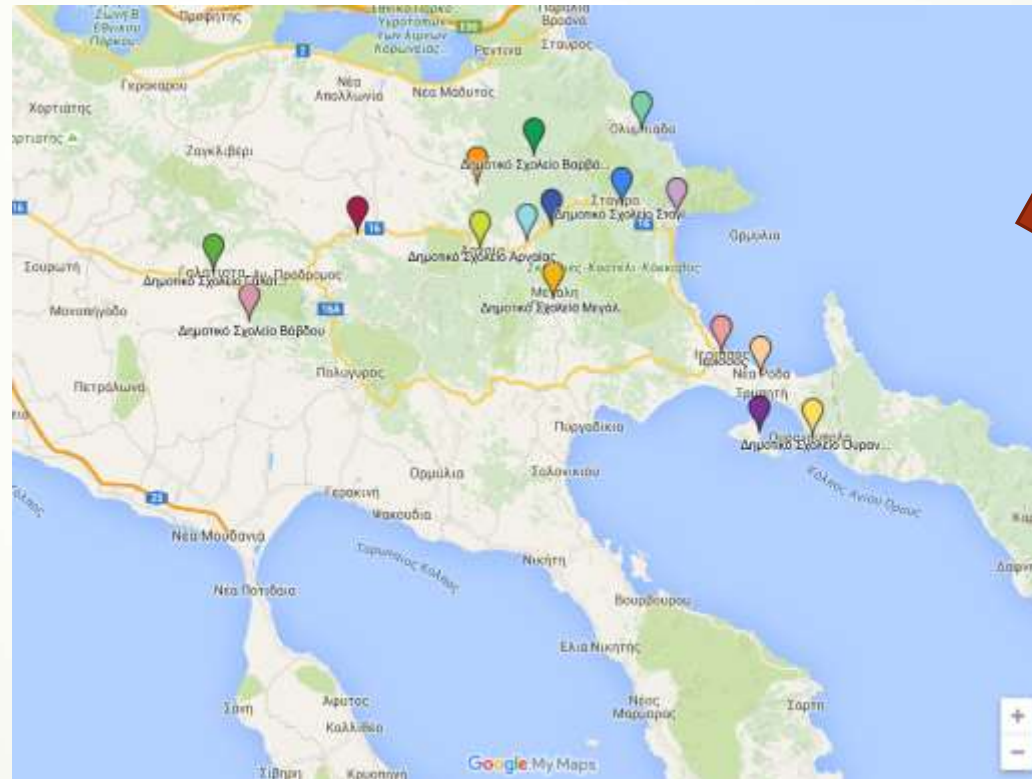
1. Η ανάδειξη της τοπικής ιστορίας μέσα από την ανακάλυψη, μελέτη και παρουσίαση του αρχειακού υλικού των σχολείων καθώς και ιστορικών πηγών του τόπου των χωριών της Βορειοανατολικής Χαλκιδικής

2. Οι εκπαιδευτικοί μαζί με τους μαθητές τους θα αναζητήσουν το αρχειακό υλικό του σχολείου τους ή άλλου πολιτιστικού φορέα του χωριού τους και αφού το ψηφιοποιήσουν (φωτογραφία, χρήση σκάνερ) θα ανακαλύψουν όψεις της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και των ανθρώπων σε σχέση με το χωριό τους.

Β ΠΥΛΩΝΑΣ-ΓΕΝΕΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΝΔΡΑ

1. Η δημιουργία ατομικών και ομαδικών ψηφιακών γενεολογικών χαρτών με την προέλευση των κατοίκων του μέσα από την υλοποίηση συνεντεύξεων που θα υλοποιήσουν οι ίδιοι οι μαθητές και την βοήθεια φοιτητών του Εργαστηρίου Ψηφιακής Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εργαλείων Μάθησης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης-ΑΠΘ

Β ΠΥΛΩΝΑΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Από τον κλάδο της Μαμάς

- 1) Που γεννήθηκες και έζησες τα παιδικά σου χρόνια γιαγιά (παππού);
- 2) Εκεί γνώρισες τον παππού (γιαγιά); Αν τον γνώρισες αλλού τότε πες μου που τον γνώρισες.
- 3) Που ζήσατε με τον παππού (γιαγιά);
- 4) Που γεννήθηκε η μαμά (μπαμπάς);
- 5) Έμεινε η μαμά (μπαμπάς) πάντοτε εκεί; Αν όχι τότε πες μου για τη διαδρομή που κάνατε με τη μαμά (μπαμπά) μέχρι να έρθετε να μείνετε στο χωριό (πόλη);

Ερωτήσεις προς τον γονέα

- 6) Που γνώρισες μαμά (μπαμπάς) τον μπαμπά (μαμά);
- 7) Ήρθατε στο χωριό (πόλη) από αλλού; Από πού;

Γ ΠΥΛΩΝΑΣ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΗ

1. Η δημιουργία μια φωτογραφικής έκθεσης με τη βοήθεια του Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά του κάθε χωριού η οποία θα παρουσιαστεί στη Χαλκιδική και στο Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης στην Αθήνα

2. Οι εκπαιδευτικοί αφού επιμορφωθούν από επαγγελματία φωτογράφο θα φωτογραφίσουν πολιτιστικού-λαογραφικού περιεχομένου θέματα όπως ενδεικτικά:

Το κτίριο του Σχολείου

Παραδοσιακές στολές του χωριού

Επαγγέλματα κατοίκων και αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν

Παραδοσιακά κτίρια και βρύσες-κρήνες του χωριού

Αφηγήσεις-παραμύθια

Παραδοσιακά φαγητά και παραδοσιακά σκεύη μαγειρικής

Έργα καλλιτεχνικής δημιουργίας (χαλιά, κεντήματα)

Παλιά σχολικά βιβλία-χάρτες

Παραδοσιακά έπιπλα

Παραδοσιακά σπίτια και το εσωτερικό τους

Και ότι κρίνουν σαν παραδοσιακό-λαογραφικό.....

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΘΡΑΝΙΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑΝΟΥ

Επιμέρους στόχοι για τους μαθητές:

Να διερευνήσουν την τοπική ιστορία του χωριού τους αλλά και του σχολείου τους μέσα από ιστορικές-αρχαιακές πηγές (φωτογραφικό υλικό, έγγραφα, χάρτες, αλληλογραφία, προφορικές αφηγήσεις...)

Να διερευνήσουν και να καταγράψουν μέσω ιστορικών χαρακτηριστικά των κατοίκων του χωριού τους όπως επαγγέλματα, συνήθειες, τόπους καταγωγής

Να εξερευνήσουν την ιστορία του σχολείου τους και να μελετήσουν τα ιστορικά αντικείμενα που συνδέονται με τη μαθητική ζωή του τόπου αρχών του αιώνα

Να συνδέσουν την ιστορία της οικογένειάς τους με τον τόπο

Να συλλέξουν προφορικές μαρτυρίες – πληροφορίες μέσω διηγήσεων τοπικού πολιτιστικού περιεχομένου

Να αναπτύξουν δεξιότητες έρευνας στη συλλογή και ταξινόμηση αρχαιακού υλικού

Να χρησιμοποιήσουν το σχολικό αρχείο ως εκπαιδευτικό υλικό

Επιμέρους στόχοι για τους εκπαιδευτικούς:

- Να διερευνήσουν τρόπους αναζήτησης ιστορικών πηγών (π.χ. αρχεία σχολείων και φορέων)
- Να επιμορφωθούν στους τρόπους και μεθόδους προστασίας ιστορικού υλικού
- Να αναζητήσουν πληροφορίες μέσω της διερεύνησης του ιστορικού υλικού για τα επαγγέλματα ανθρώπων, καταγωγή, διατροφικές συνήθειες, μεταναστευτικά κύματα
- Να μάθουν να ψηφιοποιούν υλικό και να το «ανεβάζουν» σε διαδραστικούς ψηφιακούς χάρτες
- Να αναδείξουν στοιχεία της τοπικής ιστορίας του τόπου που μένουν ή εργάζονται μέσω της οργάνωσης φωτογραφικής έκθεσης

Σύνδεση και υλοποίηση του προγράμματος με το σχολικό πρόγραμμα

Το διεπιστημονικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι προαιρετικό, θα συμμετέχουν σχολεία και εκπαιδευτικοί της 3^{ης} ΠΕ Χαλκιδικής μετά από συζήτηση του προγράμματος σε σύλλογο διδασκόντων,

και θα υλοποιηθεί τις ώρες του μαθήματος της Ευέλικτης ζώνης (για τις τάξεις Α, Β, Γ, Δ) και στις μεγαλύτερες τάξεις Ε κ ΣΤ θα δουλευτεί διαθεματικά μέσα από τα μαθήματα των αντίστοιχων τάξεων.

Α φάση υλοποίησης Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Α επιμορφωτική συνάντηση ΚΠΕ Αρναίας 2 Νοεμβρίου 2017 13.00-14.00	Δρ. Απόστολος Παρασκευάς (Σχολικός Σύμβουλος): Παρουσίαση του προγράμματος Δρ. Πολυζούδη Αρχοντία (Αρχαιολόγος) : Εισαγωγικά για τη χρήση πηγών και αρχείων Νίκος Λαμπρινός (Καθηγητής ΠΤΔΕ-ΑΠΘ): Υλοποίηση προγράμματος διερεύνησης ψηφιακών γενεολογικών «δέντρων» των μαθητών
Β επιμορφωτική συνάντηση ΚΠΕ Αρναίας 7 Νοεμβρίου 2017 13.00-14.00	Δρ. Δημήτρης Γουλής (ΕΔΙΠ, Τμήμα Κινηματογράφου Σχολή Καλών Τεχνών ΑΠΘ): Επεξεργασία αρχειακού υλικού Σχολείων για τη μελέτη τοπικής ιστορίας
Γ επιμορφωτική συνάντηση ΚΠΕ Αρναίας 14 Νοεμβρίου 2017 13.-14.00	Δρ. Βασίλης Ν. Πάππας (Ιστορικός-Νομικός): Ιστορία και Πολιτισμός της ΒΑ Χαλκιδικής μέσα από τις εκδόσεις και τα αρχεία της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής
Δ επιμορφωτική συνάντηση Α ΔΣ Ιερισσού 20 Νοεμβρίου 2017 12.00-14.00	Δρ. Ευαγγελία Κανταρτζή (Σχολική Σύμβουλος-Πρόεδρος Μουσείου Σχολικής Ζωής κ Εκπαίδευσης): Σχεδιάζοντας μια Μουσειακή έκθεση Σεϊτανίδου Κατερίνα (φωτογράφος): Οδηγίες φωτογράφισης λαογραφικού υλικού

B φάση υλοποίησης

Στη Β φάση οι επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί υλοποιούν τα παρακάτω:

Θα αναζητήσουν τα ιστορικά αρχεία των σχολείων τους προκειμένου να τα φωτογραφήσουν, σκανάρουν και διερευνήσουν το υλικό τους

Θα αναζητήσουν ιστορικό-λαογραφικό υλικό από το χωριό τους από το οποίο θα ανακαλύψουν, μελετήσουν και αναδείξουν την τοπική ιστορία του τόπου τους.

Οι μαθητές μετά την πρώτη επιμορφωτική συνάντηση θα ξεκινήσουν τις συνεντεύξεις με τους γονείς-παππούδες-συγγενείς τους για να αποτυπώσουν σε ένα κειμενογράφο (word) τις χώρες προέλευσης και οι εκπαιδευτικοί τα αποστέλλουν στο labrinos@eled.auth.gr

Θα φωτογραφίσουν όλα τα αντικείμενα που αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά του χωριού τους.

Εκπαιδευτικό Υλικό

Στα πλαίσια των επιμορφωτικών συναντήσεων θα δοθούν στους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς εκπαιδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή, από την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής καθώς και από την Αρχαιολογική υπηρεσία-Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους.

Παραδοτέα του προγράμματος

1. Παρουσιάσεις της δουλειάς των εκπαιδευτικών με τους μαθητές τους σε ανοικτή εκδήλωση
2. Τη συγγραφή κειμένου για να εκδοθεί βιβλίο με ISBN
3. Τη δημιουργία φωτογραφικής έκθεσης με ευθύνη των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών
4. Τη δημιουργία ατομικών και ομαδικών ψηφιακών χαρτών από την ομάδα του καθ. Λαμπρινού Νίκου από το ΠΤΔΕ-ΑΠΘ.

Διάχυση του προγράμματος

- Με τη δημιουργία έντυπου υλικού και διανομή στα συμμετέχοντα σχολεία και φορείς της εκπαίδευσης
- Με την μετατροπή του έντυπου υλικού σε ψηφιακό και ανάρτησή του στις σχολικές ιστοσελίδες, την ιστοσελίδα της Εφορείας Αρχαιοτήτων ή άλλων φορέων
- Την χρήση του παραγόμενου υλικού σαν βάση για τη συνεργασία σχολείων μέσα από προγράμματα συνεργασίας eTwinning και άλλων.
- Την παρουσίαση των εργασιών των μαθητών σε δια ζώσης εκδηλώσεις στην τοπική κοινωνία
- Την παρουσίαση όλων των εργασιών σε ειδική εκδήλωση στο τέλος του σχολικού έτους 2017-18.
- Την έκθεση φωτογραφίας που θα ταξιδέψει από τη Χαλκιδική μέχρι την Αθήνα...
- Την ανάρτηση των ψηφιακών χαρτών στην ιστοσελίδα του Κέντρου Ψηφικής Γεωγραφικής Εκπαίδευσης

Αξιολόγηση του προγράμματος

Αποτίμηση του προγράμματος

Η αξιολόγηση του προγράμματος θα υλοποιηθεί είτε με δικτυακά ερωτηματολόγια είτε με ατομικές ή ομαδικές συνεντεύξεις σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.

Για την αποτίμηση του διεπιστημονικού προγράμματος θα υποβληθεί έκθεση στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μέσω της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας κ Β/θμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας και θα κοινοποιηθεί στους συμμετέχοντες φορείς.

ΚΑΛΗ ΜΑΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑ